

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

fot. Alicja Kierończyk

Standard kształcenia, certyfikacji w ramach szkoleń ogólnych oraz szkoleń pogłębionych Studium Pomocy Psychotraumatologicznej wraz z kompendium narzędzi i materiałów edukacyjnych

Fundacja
Pomorskie
Centrum

Psycho
traumatologii

Centrum Pomocy Psychotraumatologicznej

**KONCEPCJA NOWEJ INSTYTUCJI INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W WOJ. POMORSKIM
DZIAŁAJĄCEJ METODĄ PSYCHOTRAUMATOLOGII WG 6 INNOWACYJNYCH ROZWIĄZAŃ
na bazie doświadczeń niemieckich**

Fundacja Pomorskie Centrum Psychotraumatologii
80-243 Gdańsk, ul. Brzozowa 15 tel./faks 58 354 24 21
info@psychotraumatologia.com.pl

PI Centrum Pomocy Psychotraumatologicznej w woj. pomorskim – Innowacyjny model
wspierania młodzieży strauumatyzowanej z wykorzystaniem doświadczeń niemieckich
Nr projektu : POKL.07.02.02-22-011/11

Gdańsk, 2014

PRODUKT FINALNY
PROJEKTU INNOWACYJNEGO TESTUJĄCEGO
CENTRUM POMOCY PSYCHOTRAUMATOLOGICZNEJ

Produkty cząstkowe 2 i 3

**Standard kształcenia, certyfikacji w ramach szkoleń pogłębionych
Studium Pomocy Psychotraumatologicznej wraz kompendium
narzędzi i materiałów edukacyjnych**

Produkt cząstkowy 2	Standard Kształcenia, certyfikacji w ramach szkoleń ogólnych Studium Pomocy Psychotraumatologicznej oraz kompendium narzędzi i materiałów edukacyjnych	Publikacja + CD (część wspólna dla szkoleń ogólnych i pogłębionych), w tym: ☐ standard kształcenia i zasady działania Studium (szkolenia ogólne i pogłębione tj. specjalistyczne) ☐ opis procesu kwalifikacji ☐ opis wymagań do certyfikacji ☐ standard uzyskania akredytacji dla instytucji chcącej powołać Studium
Produkt Cząstkowy 3	Standard Kształcenia i narzędzia realizacji pogłębionych szkoleń dla psychotraumatologów	☐ opis umiejscowienia Studium w systemie Kształcenia ☐ dokument powołania Rady Szkoleniowej ☐ opis zakresu zadań Rady Szkoleniowej ☐ Kodeks Etyczny Studium ☐ Standard i scenariusz prowadzenia wykładów otwartych ☐ Standard i scenariusz prowadzenia konferencji ☐ Standard pracy trenera na każdym etapie szkoleń

1. Standard kształcenia i zasady działania Studium Psychotraumatologicznego

Studium Pomocy Psychotraumatologicznej jest szkoleniem uzupełniającym umiejętności zawodowe w zakresie klinicznej pracy z traumą psychiczną dla różnych grup zawodowych zajmujących się pomaganiem, ze szczególnym uwzględnieniem psychoterapeutów.

Jego **głównym celem** jest wywołanie emocjonalnej, trwałej zmiany w osobach szkolących się w kontekście kształtowania spójnych postaw i przekonań wobec osób po przeżyciach traumatycznych, ze szczególnym uwzględnieniem osób młodych w wieku 15-30 lat. Praktyka ta została zaczerpnięta z doświadczeń niemieckiego Instytutu Psychoterapii Zintegrowanej w Monachium. Zaczerpnięto standard ilości godzin, etapowość, tematykę oraz cele szkolenia. Uwzględniono zbieżności w zakresie kwalifikacji osób do Studium. Licznym debatom poddano zakres kompetencji psychotraumatologa specjalisty oraz pracowano w kierunku ujednoczenia sposobu przyznawania certyfikatów. Obie kwestie są w trakcie adaptacji do warunków polskich, zgodnych z ustawodawstwem polskim w zakresie zawodów medycznych, oraz projektem ustawy o zawodzie psychoterapeuty.

W związku z tym, że ze szkolenie z zakresu psychotraumatologii korzystają różne grupy zawodowe zakres kompetencji uzyskiwania certyfikatu został podzielony na etapy.

Etapy szkolenia dla specjalistów chcących być psychotraumatologami (552h):

Etap I

Psychotraumatologia Ogólna 160 h (10 zjazdów po 16 godzin)

Zajęcia prowadzone są metodą warsztatową przy użyciu aktywnych technik warsztatowych takich jak: burza mózgów, dyskusja kierowana, wykład w oparciu o prezentacje multimedialną i fragmenty filmów, praca w grupach, psychodrama, superwizja prowadzona metodą Balinta.

Zalecane jest przeprowadzenie treningu interpersonalnego na początku cyklu szkoleniowego. W przypadku zgłoszenia specyficznego zapotrzebowania przez daną instytucję lub/i osoby szkolące się w Studium, można im zapewnić dostęp do szkoleń pogłębionych prowadzonych równoległe do cyklu szkolenia ogólnego. Szkolenia te będą dotyczyły szczegółowych zagadnień pracy z traumą.

Lp.	Temat
Zjazd I	Wprowadzenie. Historia psychotraumatologii. Pojęcie traumy. Rodzaje traumy. Neurofizjologiczne podstawy przetwarzania stresu pourazowego. Zastosowanie neuronauki w psychotraumatologii
Zjazd II	Diagnostyka traumy wg ICD - 10. Diagnoza stresu pourazowego wg DSM IV. Dynamika rozwoju objawów posttraumatycznych Utrwalenie objawów – zaburzenia osobowości związane z traumą

Zjazd III	Podstawy psychotraumatologii. Czterofazowy model terapii traumy, jego cele i przebieg, postawa terapeutyczna modele pracy z pacjentem po traumie.
Zjazd IV	Zaburzenia psychiczne w kontekście traumy.
Zjazd V	Dynamika samobójstwa i samouszkodzeń, teoria i interwencja.
Zjazd VI	Fazy rozwoju człowieka. Powstawanie więzi psychicznej. Dynamika relacji matka - dziecko. Trauma interpersonalna. Nadużycia seksualne i krzywdzenie dziecka – portret sprawcy i ofiary, teoria, dynamika i interwencja.
Zjazd VII	Nadużycia seksualne i krzywdzenie dziecka – portret sprawcy i ofiary, teoria, dynamika i interwencja.
Zjazd VIII	Wybrane aspekty przemocy psychicznej – stalking, mobbing, sekty. Trauma związana z czynnym fizycznym nadużyciem – przemoc fizyczna i gwałt. Aspekty prawne i etyczne w sytuacji pomagania, współpraca z organami prawnymi.
Zjazd IX	Techniki interwencji kryzysowej. Planowanie interwencji wobec osób po traumach. Czterofazowy model terapii traumy - ćwiczenie technik stabilizacyjnych, ekspozycja traumy i zapoznanie się z techniką ekranu. Żałoba i budowanie nowej orientacji jako ostatni etap terapii traumy.
Zjazd X	Powtórzenie materiału. Test sprawdzający i jego omówienie. Sprawdzenie stopnia realizacji oczekiwań uczestników – czas na omówienie wybranych przez grupę dodatkowych zagadnień związanych z diagnozowaniem i leczeniem traumy oraz interwencją wobec osób po traumie. Podsumowanie.

Kompetencje trenerów prowadzących psychotraumatologię ogólną:

- wieloletnie (minimum 5 lat) doświadczenie w zakresie pracy z osobami po traumie
- wykształcenie psychoterapeutyczne potwierdzone dyplomem szkoły lub certyfikatem w zakresie wybranej szkoły psychoterapeutycznej
- certyfikat psychotraumatologa specjalisty w zakresie prowadzenia psychoterapii i szkoleń
- doświadczenie i kompetencje trenerskie

Etap II

Wprowadzenie do psychoterapii psychoanalitycznej 182h (14 zjazdów po 13 godzin)

Podstawowe metody pracy to:

1. Seminarium
2. Kliniczne omówienia metodą Balinta
3. Warsztat pierwszego kontaktu
4. Praca na scenariuszu

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Każdy ze zjazdów składa się z powtarzających się przedmiotów:

- Psychopatologia zaburzeń osobowości - 120 minut
- Proces konsultacyjny – warsztat 120 minut
- Etyka i postawy terapeutyczne – warsztat 60 minut
- Psychologia rozwojowa - 120 minut
- Kliniczna analiza przypadków na materiale uczestników szkolenia - 135 minut
- Podstawowe pojęcia i technika terapeutyczna w ujęciu historycznym i współczesnym - 75minut

Celem Wprowadzenia do psychoterapii psychoanalitycznej jest zapoznanie uczestników szkolenia z podstawowymi pojęciami psychoanalitycznymi tak, aby przygotować dobry grunt do szkolenia w zakresie psychotraumatologii specjalistycznej. Jeśli osoba ucząca się psychotraumatologii ma wykształcenie psychoanalityczne lub psychodynamiczne, może zostać zwolniona z tego etapu szkolenia.

Literatura do wykorzystania w ramach zajęć:

1. Psychiatria psychodynamiczna w praktyce klinicznej - Gabbard Glen O. Wydawnictwo WUJ
2. Współczesna Psychoanaliza Brytyjska Podstawowe zagadnienia pod red. Susan Budd i Richarda Rusbridgera, Wydawnictwo Oficyna Ingenium, Warszawa 2008r.
3. Podręcznik terapii psychoanalitycznej Tom I i II Helmut Thoma, Horsi Kachele, Wydawnictwo: Pracownia Testów Psychologicznych PTP, Warszawa 1996r.
4. Praca zbiorowa pod redakcją Eric Rayner "Human Development" czwarta edycja Routledge London & New York 2005 – skrypt w posiadaniu Fundacji
5. Nauczyć się kochać. Terapia psychoanalityczna w teorii i praktyce WARSZAWA 2002 Copyright © by Jacek Santorski & Co ISBN 83-88875-32-9
6. Diagnoza Psychoanalityczna, Nancy McWilliams, GWP 2010r.

Kompetencje osób prowadzących: wykształcenie w zakresie psychoterapii psychoanalitycznej lub psychoanalizy potwierdzone certyfikatem Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Psychoanalitycznej lub Polskiego Towarzystwa Psychoanalitycznego.

Etap III

Psychotraumatologia specjalistyczna 210h

(15 zjazdów po 14 godzin:

9 godzin zajęć seminaryjno-warsztatowych oraz 5godzin superwizji)

Szkolenie z zakresu Psychotraumatologii Specjalistycznej jest skierowane do szerokiej grupy specjalistów. Oferta szkoleniowa poszerza wiedzę dotyczącą traumy psychicznej, ale przede wszystkim uwrażliwia i przygotowuje do emocjonalnego rozumienia jak zjawiska traumatyczne wpływają na funkcjonowanie umysłu, szczególnie ludzi młodych, którzy wchodząc w życie mają podejmować i pełnić rozmaite role społeczne. Młodzi dorośli i młodzież są trzonem społeczeństwa kolejnych dekad. Z całą pewnością możemy powiedzieć, iż sposób w jaki młodzi ludzie zostaną przygotowani do wejścia w dorosłość będzie nośny przez całe ich życie i w konsekwencji przekazany kolejnym pokoleniom. „Zjawisko traumy psychicznej ma niewątpliwie ogromne znaczenie w patogenezie zaburzeń psychicznych, co rozpoznawali zarówno klasycy teorii psychoterapeutycznych (Freud, 1975, Ferenczi, 1933), jak i współcześni teoretycy (np. Herman, 2002; Symington, 2002) oraz twórcy psychiatrycznych podręczników diagnostycznych ICD-10 oraz DSM-IV. Wśród osób szczególnie podatnych na niszczący wpływ traumy

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

wskazać możemy zwłaszcza ludzi młodych. Wielu autorów (np. Winnicott, 1947; Searles, 1959; Wadell, 1998; Faimberg, 2005; Garland, 2005; Campbell, 2008, Kalita, 2008; Smolen, 2009) przedstawia doniesienia kliniczne wskazujące na ogromną rolę wczesnodziecięcych traum psychicznych – skoro okres adolescencji, często także wczesnej dorosłości, jest ponownym zmierzeniem się z wczesnymi dylematami (zob. np. Blos, 1985), zwykle bywa czasem szczególnie silnego narażenia na traumę. Traumatyzacja psychiczna jest zjawiskiem powszechnym, przed którym trudno się uchronić. David Taylor (w: Garland, 2009) przytacza badania, wedle których badacze stwierdzili, że 60% mężczyzn i 50% kobiet w ciągu życia doświadczy przynajmniej jednego traumatycznego wydarzenia – np. gwałtu, katastrofy żywiołowej, wojny, wypadku, itp. (dane powstały w oparciu o reprezentatywną próbę obywateli USA) Odnosnie młodych ludzi specyfika okresu dojrzewania i wczesnej dorosłości jest dodatkowym czynnikiem ryzyka traumatyzacji oraz/i retraumatyzacji – w myśl koncepcji Lauferów (1984) w adolescencji dojść może do tzw. załamania rozwojowego, które zarówno samo ma charakter traumatyczny, jak i osłabia mechanizmy obronne jednostki, narażając ją na kolejne traumy. Młodzież strauumatyzowana szczególnie potrzebuje wsparcia specjalistów i modelu pomocy możliwie najlepiej dopasowanego do jej potrzeb. Hillenberg i Wolf (1989) zajęli się psychologicznym wpływem wydarzeń traumatycznych na życie zawodowe. W swojej pracy dokonali przeglądu innych badań dotyczących psychospołecznych skutków traumy. Zauważając wagę tego problemu autorzy zalecają podejmowanie kompleksowych działań psychologicznych w reakcji na traumę. Wyraźnie wskazują, że programy doradztwa zawodowego dla osób dotkniętych traumą należy osadzić w instytucjonalnej sieci dającej psychologiczne poczucie bezpieczeństwa. Z kolei przegląd innych badań dokonany przez Nietlisbach i Maeckera (2009) nie pozostawia wątpliwości co do związków między traumą a wykluczeniem społecznym. Osoby doświadczające długotrwałych skutków traumy psychicznej często doświadczają (i zgłaszają) rozmaitych form stygmatyzacji psychospołecznej (Bolton, Litz, Glenn, Orsillo i Roemer, 2002; Borja, Callahan i Long, 2006, Kallstrom-Fuqua, Weston i Marshall, 2004). Cytowany autor dodaje jednocześnie, że jedynie u pewnego odsetka tych osób rozwinię się zaburzenie stresu pourazowego (PTSD). Według tych samych danych rozpowszechnienie PTSD w całej populacji wynosi 7,8%. Ponad jedna trzecia z tej liczby cierpi na chroniczną, wieloletnią postać zaburzenia. Trauma jako zjawisko psychologiczne o poważnych i utrzymujących się konsekwencjach jest zatem ważnym problemem społecznym, gdyż dotyka licznej grupy osób." (Raport Końcowy dotyczący Diagnozy i Analizy Problemu Wsparcia Psychotraumatologicznego Osób Młodych w Województwie Pomorskim)

Szkolenie z Psychotraumatologii Specjalistycznej jest zbudowane w taki sposób, aby jak najszerzej i najpełniej dostarczać wiedzę i pogłębiać doświadczenia w pracy z traumą psychiczną ze szczególnym uwzględnieniem pacjentów adolescentnych i młodych dorosłych. Każdy blok szkoleniowy w szczególny sposób uwzględnia osadzenie tematów przewodnich w specyfice funkcjonowania psychicznego i psychologicznego młodzieży i młodych dorosłych.

Szkolenie składa się z 15 zjazdów po 14 godzin.

Każdy zjazd to 9 godzin zajęć seminaryjnych oraz 5 godzin superwizji.

Metodyka zajęć: szkolenie z zakresu Psychotraumatologii Specjalistycznej prowadzone będzie metodą seminaryjną (część teoretyczna) oraz grupowej pracy superwizyjnej (część praktyczna). Osoby prowadzące będą również prezentować materiał kliniczny z własnej praktyki oraz praktyki innych kolegów-psychotraumatologów/psychoterapeutów psychoanalitycznych oraz prace monograficzne (również doświadczenia niemieckie). Szkolenie z zakresu psychotraumatologii specjalistycznej nie korzysta z narzędzi treningowych jak: warsztat, struktura/scenariusz zajęć czy psychodrama. Na tym etapie zaawansowania - zgłębiania i rozumienia złożonych procesów psychicznych w odniesieniu do jednostki, małej grupy (rodzina), dużej grupy (instytucja), czy też procesów dotyczących narodów i różnic międzykulturowych narzędzia tego typu nie mają zastosowania. Szkolenie w dużej mierze jest budowane na zasobach i kompetencji trenera/osób prowadzących (opisanych poniżej). Dlatego na tym etapie rozwoju zawodowego uczestników szkolenia szczególna waga przykładana jest do poziomu wykształcenia ogólnego (psychoterapeutycznego),

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

ale przede wszystkim specjalistycznego- tak przygotowania teoretycznego (psychotraumatologia specjalistyczna) jak i własnych długoletnich doświadczeń klinicznych osób prowadzących.

Metodyka pracy w Studium Pomocy Psychotraumatologicznej- szkolenie z zakresu Psychotraumatologii Specjalistycznej:

1. Seminaria kliniczne 120 h
2. Superwizja 90 h

Seminaria kliniczne polegają na pracy z tekstami naukowymi, naukowo- badawczymi, raportami z badań: randomizowanych, eksperymentalnych, klinicznych i kohortowych; opisami przypadków, monografiami, esejami psychologicznymi i psychoanalitycznymi, referatami. Niekiedy studiowane może być również wybrane dzieło literackie lub inne dzieło sztuki. Analiza dzieła sztuki jest bardzo pomocną techniką szkoleniową, ponieważ dzieło sztuki w pośredni sposób przedstawia fakty i zjawiska życiowe. Dzieła sztuki najczęściej, a na pewno przeważnie, powstają w obliczu przeżycia traumatycznego i stanowią jego substytut-symbolizację (nazywanie rzeczy za pomocą symboli) np. literatura i sztuka dotycząca II wojny światowej. Podobnie jak baśnie, bajki, podania ludowe i przysłowia zawierają konsensus radzenia sobie z bardzo trudnymi doświadczeniami. Ponadto dzieła sztuki są elementarnym połączeniem jednostki/ społeczności/ społeczeństwa z historią ludzkości tworząc ciągłość ewolucyjną, tym samym znacząco przyczyniają się do stałości prokreacyjnej oraz stanowią nieustanną podstawę rozwoju ludzkiego umysłu w sferze morfologicznej, egzystencjalnej, emocjonalnej, poznawczej i intelektualnej.

Uczestnicy seminarium zapoznają się wcześniej z literaturą naukową oraz naukowo- badawczą w ramach zaproponowanych lektur dotyczących treści merytorycznej poszczególnych zajęć. W trakcie seminarium uczestnicy dzielą się zdobytą wiedzą, wymieniają wnioski i refleksje. Grupa seminaryjna prowadzi dyskusje na temat studiowanego tekstu. Prowadzący zajęcia porządkuje, uzupełnia i dostarcza dodatkowo wiedzy z danego zakresu. Prowadzący czuwa nad wysokim standardem merytorycznym zajęć oraz atmosferą pracy grupy seminaryjnej oraz dba o stabilny proces grupowy. Swoją postawą stwarza przestrzeń do poczucia bezpieczeństwa i komfortu uczestników tak, aby mogli oni swobodnie wymieniać i dzielić się doświadczeniami, poszerzając tym samym zakres swoich kompetencji zawodowych.

Superwizja jest niezbędnym, jednym z podstawowych, koniecznych narzędzi pracy dla każdego specjalisty zajmującego się pracą/ pomocą drugiej osobie. W europejskich i światowych standardach pracy pomocowej superwizja jest integralną częścią wykonywanej profesji.

Superwizja jest określoną jednostką czasu między superwizorem i superwizantem lub grupą superwizantów poświęconą na omówienie pracy danego specjalisty/ terapeuty z jego klientem/ pacjentem. W superwizji omawiane są zjawiska ogólne i specyficzne występujące w określonej formie pracy. Przebieg procesu pracy/ prowadzonej psychoterapii danego specjalisty jest przedmiotem badania: postawa terapeutyczna- zgodność myślenia i odczuwania oraz warsztat pracy - osadzenie w metodzie, standardy etyczne, dostosowanie do wymogów, wydolność emocjonalno- poznawcza.

Superwizja, oprócz własnych doświadczeń treningowych specjalisty (własna terapia indywidualna lub grupowa) i szkolenia teoretycznego, może w znaczący sposób przyczynić się do rozwoju kompetencji, szczególnie w głębszych sferach funkcjonowania psychicznego specjalisty.

Psychotraumatologia specjalistyczna zajmuje się specjalistyczną wiedzą z zakresu traumy w skali grupy, narodu, społeczności jak i jednostki. Trauma może dotyczyć okoliczności zewnętrznych jak wojny,

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

katastrofy, klęski żywiołowe, ale również subiektywnego, wewnętrznego przeżycia/doświadczenia jednostki.

Wiedza z zakresu psychotraumatologii specjalistycznej jest wywiedziona z nauk medycznych, których nową dziedziną w początkach XX wieku stała się psychoanaliza. Pierwsze uporządkowane teksty naukowe dotyczące traumy w kontekście teorii jak i praktyki - opisy przypadków pacjentów strauatyzowanych wywodzą się z europejskich środowisk psychoanalitycznych (Wiedeń- Z.Freud, Budapeszt- S.Ferenczi, Londyn- W.Bion).

Psychoterapeutyczna technika psychotraumatologii specjalistycznej bazuje na wglądzie w traumę oraz towarzyszeniu pacjentowi w przepracowywaniu bolesnego urazu. **Teoria psychoanalityczna** pozwala jak najbardziej precyzyjnie opisać psychodynamikę rozwoju strauatyzowanej osobowości tak jak i szczegółowe oraz bardziej ogólne zjawiska psychiczne związane z doświadczeniem traumy. A **praktyka psychoanalityczna** pozwala się dobrze zająć pacjentem w krótszym i dłuższym okresie czasu.

Tematyka zajęć:

Lp.	Temat
Zjazd I	Wprowadzenie. Historia psychotraumatologii. (14h)
Zjazd II	Trening interpersonalny (14h)
Zjazd III	Dysocjacja jako podstawowa forma radzenia sobie z przeżyciami traumatycznymi. (14h)
Zjazd IV	Nadużycie seksualne i traumatyzacja. (14h)
Zjazd V	Suicydalność jako konsekwencja traumatyzacji. (14h)
Zjazd VI	Żałoba i utrata w cyklu życia. (14h)
Zjazd VII	Przemoc, przestępczość, demoralizacja. (14h)
Zjazd VIII	Psychotraumatologia a psychologia sądowa. (14h)
Zjazd IX	System rodzinny i transgeneracja. (14h)
Zjazd X	Wczesne relacje/obserwacja niemowląt - specyficzne narzędzie badawcze. (14h)
Zjazd XI	Psychosomatyka, deficyty mentalne. Choroba przewlekła. (14h)
Zjazd XII	Adolescencja oraz wczesna i opóźniona dorosłość. (14h)
Zjazd XIII	Praktyka psychotraumatologiczna, praca z/w instytucji. (14h)
Zjazd XIV	Hospitalizm. Efekty terapeutyczne. (14h)
Zjazd Xv	Diagnostyka i standardy pracy w praktyce psychotraumatologicznej. (14h)

Kompetencje trenera psychotraumatologii specjalistycznej:

1. Certyfikat psychotraumatologa specjalisty w zakresie psychoterapii i szkoleń
2. Prowadzenie zajęć przez osoby zaawansowane w podstawowym wykształceniu psychoterapeutycznym: metody psychoanalityczne, psychologia głębi versus metoda psychodynamiczna
  - certyfikat uzyskany w ramach podstawowej metody pracy terapeutycznej
  - versus aktualna / bieżąca certyfikacja w ramach podstawowej pracy terapeutycznej np. szkoły psychoanalityczne, szkoła psychodynamiczna, psychologia głębi - Polskie Towarzystwo Psychologiczne/ Polskie Towarzystwo Psychiatryczne
3. Rzetelnego osadzenia w praktyce psychoterapeutycznej w ogóle:

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

- własna praktyka psychoterapeutyczna nie krótsza niż 5 lat
  - udokumentowana praca własna pod superwizją
  - udokumentowany udział w grupach superwizyjnych i superwizyjno- seminaryjnych
4. Doświadczenie pracy z pacjentami strauumatyzowanymi
- praktyka nie krótsza niż 5 lat
5. Doświadczenia pracy w instytucji/ pracy w ramach zespołu klinicznego
- praktyka minimum 5 lat

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

2. Opis procesu kwalifikacji

Każda osoba, która pracuje w polskim systemie pomocy osobom po przeżyciach traumatycznych, ze szczególnym uwzględnieniem osób w wieku 15-30 lat i ma kontakt (pomocowy) z osobą, która doświadczyła przeżyć traumatycznych, może zostać zakwalifikowana do szkolenia. Istotnym wymiarem jest też wrażliwa społecznie postawa na ofiary przestępstw i wypadków drogowych, a zwłaszcza spraw związanych z dynamiką nadużyć.

Procedura rekrutacji będzie obejmowała następujące kroki:

Rekrutacja otwarta:

- a) Koordynator merytoryczny zamieszcza na stronie internetowej organizacji informację o otwartym naborze do szkoleń. Informację o naborze rozsyła również poprzez bazę mailową instytucji organizującej studium. Może również zamieścić ogłoszenie w mediach.
- b) Potencjalni uczestnicy proszeni są o nadsyłanie listu motywacyjnego oraz CV na wskazany adres mailowy.
- c) Po otrzymaniu w/w, dokumentów, trener zaprasza potencjalnego uczestnika na rozmowę rekrutacyjną
- d) Szczególnej uwadze powinni podlegać kandydaci co do których zachodzi podejrzenie, że mogą naruszać obowiązujące w pomaganiu zasady etyczne. Należy zwrócić uwagę na osoby przejawiające postawy antyspołeczne, skłonne do nadużyć lub przejawiające wyraźne deficyty w nawiązywaniu kontaktu.
- e) Wszelkie wątpliwości rozstrzyga zespół trenerów na podstawie rozmowy indywidualnej oraz dyskusji w grupie trenerów
- f) Instytucja szkoląca wysyła potwierdzenie o zakwalifikowaniu do szkolenia drogą mailową wraz z dokumentami omawiającymi zasady współpracy – program szkolenia z ramami godzinowymi oraz terminami, umowa na szkolenie(jedynie do zapoznania się, właściwą wersję umowy przygotowaną przez pracowników instytucji otrzymuje uczestnik przed rozpoczęciem pierwszego dnia szkolenia).
- g) Podpisanie umowy kończy proces kwalifikacji

Rekrutacja zamknięta:

- a) Instytucja szkoląca wysyła mailowe zapytanie o gotowość przystąpienia do szkolenia do wszystkich osób, które spełniają kryteria kwalifikacji
- b) Instytucja szkoląca sporządza listę osób na szkolenia
- c) Instytucja szkoląca rozsyła zgłoszonym uczestnikom program szkolenie z ramami godzinowymi i terminami, umowę na czas trwania szkolenia
- d) Instytucja szkoląca może zorganizować spotkanie organizacyjne, podczas którego zostaną omówione ramy szkolenia oraz zostanie uzyskana zgoda uczestników na udział w szkoleniu

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Przykładowy wzór umowy na uczestnictwo w szkoleniu

UMOWA O UDZIAŁ W SZKOLENIU

zawarta w dniu ..... r., w Gdańsku, pomiędzy:

Fundacją „Pomorskie Centrum Psychotraumatologii” z siedzibą w Gdańsku przy ul. Brzozowej 15, wpisaną do rejestru Fundacji, prowadzonego przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku, pod nr KRS 0000302382, NIP 957-099-17-13, REGON 220579001

reprezentowaną przez dwóch członków Zarządu Fundacji
tu podać aktualnych reprezentantów (wg KRS)
zwaną dalej „**Organizatorem**”;

a,

Panem/Panią....., zam.....,
legitymującą się dowodem osobistym seria i numer .....,
PESEL .....

¹ prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą ....., NIP .....,
REGON.....,
² zatrudnionym w .....,
zwaną dalej „**Beneficjentem**”.

W dalszych postanowieniach umowy Organizator i Beneficjent są zwani także łącznie „Stronami”, a oddzielnie „Stroną”.

§1

1. Przedmiotem umowy jest przeprowadzenie przez Organizatora na rzecz Beneficjenta specjalistycznego szkolenia w zakresie psychotraumatologii ogólnej/specjalistycznej/wprowadzenia do psychoterapii psychoanalitycznej* w łącznej liczbie godzin szkoleniowych .... w okresie od .....do .....
2. Szkolenie określone w ust.1 jest nieodpłatne* dla Beneficjenta, a jego koszt pokrywany jest przez .....
/odpłatne* i wynosi ....., a sposób płatności realizowany jest w ratach/w całości*
3. Szczegółowy harmonogram zajęć oraz terminów został zawarty w **Załączniku nr 1**, którego postanowienia stanowią integralną część niniejszej umowy.

^{1 1} uzupełnia się w przypadku prowadzenia przez Beneficjenta działalności gospodarczej

^{2 2} uzupełnia się w przypadku pozostawania przez Beneficjenta w stosunku pracy

* w zależności od sytuacji zastosować odpowiednią formę umowy

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

§2

Jeżeli Beneficjent nie uczestniczy w szkoleniu zgodnie z umową zawartą z Organizatorem w terminach przewidzianych w Załączniku nr 1 umowy, Organizatorowi przysługuje prawo do odmowy Beneficjentowi udziału w dalszych zajęciach szkoleniowych.

§3

1. Organizator zobowiązuje się do:

- a) zapewnienia profesjonalnego poziomu nauczania, w szczególności poprzez prowadzenia zajęć przez specjalistów o wysokich kwalifikacjach w zakresie psychotraumatologii;
- b) zapewnienia Beneficjentowi możliwości dostępu do innych szkoleń prowadzonych przez Organizatora w tym do wykładów otwartych i konferencji;
- c) zapewnienia możliwości kontynuacji szkolenia w zakresie psychotraumatologii specjalistycznej – teoretycznej i praktycznej oraz szkolenia psychoanalitycznego, jeżeli beneficjent spełni wymagania merytoryczne
- d) zapewnienia materiałów dydaktycznych;
- e) profesjonalnej organizacji szkoleń;
- f) sporządzenia i wydania dokumentu poświadczającego ukończenie szkolenia, a w przypadku pozytywnej rekomendacji osób prowadzących szkolenie możliwości kontynuowania kształcenia w kierunku uzyskania certyfikatu psychotraumatologa;
- g) przechowywania dokumentów zawierających dane osobowe zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych.

2. Beneficjent zobowiązuje się do:

- a) czynnego udziału w szkoleniu przez cały okres jego trwania;
- b) zaangażowanej postawy w szkoleniu oraz tworzeniu psychotraumatologicznego systemu pomocy;
- c) współpracy z Organizatorem w zakresie monitorowania efektów uczestniczenia w szkoleniu, w szczególności poprzez udział w testach sprawdzających, ankietach oraz innych formach realizowanych przez Organizatora.

§4

1. Przez czynny udział Beneficjenta w szkoleniu należy rozumieć jego obecność w każdym dniu szkoleniowym określonym w Załączniku nr 1 do umowy.
2. Dopuszcza się nieusprawiedliwioną nieobecność Beneficjenta w jednym dniu szkoleniowym.
3. Jako nieusprawiedliwioną nieobecność rozumie się również nieobecność Beneficjenta w pojedynczych godzinach szkoleniowych, których łączna suma wynosi 10 godzin.
4. W przypadku określonym w ust.3 Beneficjent jest zobowiązany do odrobienia godzin na których był nieobecny w ramach następnego szkolenia. W takim przypadku dyplom ukończenia szkolenia Beneficjent otrzyma dopiero po odrobieniu godzin szkolenia, na których był nieobecny. Odrabiane zajęcia podlegają opłacie zgodnie z taryfikatorem Fundacji.

§5

1. Każdej ze Stron przysługuje prawo wypowiedzenia niniejszej umowy.
2. Strona składająca oświadczenie o wypowiedzeniu, musi je sporządzić w formie pisemnej, pod rygorem nieważności.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

3. Okres wypowiedzenia wynosi jeden miesiąc, licząc na koniec miesiąca kalendarzowego.
4. W przypadku złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu przez Beneficjenta, Organizator nie zwraca opłaty za szkolenie.
5. Strony mogą zawrzeć, w sytuacji wskazanej w ust.4, aneks do niniejszej umowy, w którym zostanie ustalony nowy termin odbycia szkolenia przez Beneficjenta, w ramach kolejnego organizowanego przez Organizatora szkolenia.

§6

Beneficjent, w przypadku konieczności uzgodnień organizacyjnych i niejasności, może kontaktować się z koordynatorem merytorycznym ds. szkoleń Organizatora, ... , pod nr tel. .... lub drogą e-mailową, pod adresem mailowym: .....

§7

1. Wszelkie zmiany niniejszej umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.
2. Wszelkie spory wynikłe na tle stosowania niniejszej umowy Strony zobowiązują się rozwiązywać na drodze polubownej.
3. Niniejsza umowa została sporządzona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron.
4. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej umowie, zastosowanie znajdują odpowiednie przepisy Kodeksu cywilnego.

.....
Organizator

.....
Beneficjent

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Załącznik nr 1 do umowy Harmonogram szkoleń

Lp.	Rozkład godzinowy	Temat	Data
		<i>Wpisać odpowiednio dla każdego rodzaju szkolenia</i>	

W programie przedstawianym uczestnikowi warto jest podać ramowy plan zajęć. Przykładowo może on wyglądać następująco:

Dzień pierwszy piątek:

14.00 - 16.15

16.30 – 18.00

18.15 – 19.45

Dzień drugi:

09.00 - 11.15

11.30 – 13.00

13.15 - 14.45

14.45 - 15.45 przerwa obiadowa

15.45 - 17.15

17.30 - 19.00

	Nazwisko i imię	kontakt
Trener prowadzący pierwszy:		
Trener prowadzący drugi:		
Organizator:		

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Ankieta ewaluacyjna w ramach szkoleń Fundacji Pomorskie Centrum Psychotraumatologii

Ankieta służy poznaniu Państwa opinii na temat szkolenia. Do zebranych danych dostęp będą mieli jedynie organizatorzy szkoleń i trenerzy. Zależy nam na szczerych wypowiedziach, gdyż pomogą nam one w przyszłości dostosować ofertę szkoleń do Państwa oczekiwań i możliwości.

Tytuł zjazdu:

.....

Prowadzący:

.....

1. Jak ocenia Pan/i przygotowanie merytoryczne prowadzącego? Proszę kółkiem zaznaczyć ocenę na pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznacza ocenę bardzo niską a 5 bardzo wysoką.

1.....2.....3.....4.....5

2. Jak ocenia Pan/i sposób prowadzenia zajęć? Proszę wziąć pod uwagę proporcje zajęć praktycznych do teoretycznych, atmosferę pracy z grupą, indywidualne style trenerów, wypracowany sposób uczenia. Proszę kółkiem zaznaczyć ocenę na pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznacza ocenę bardzo niską a 5 bardzo wysoką.

1.....2.....3.....4.....5

Uwagi:.....

.....

3. Jak ocenia Pan/i jakość materiałów otrzymanych podczas szkolenia? Proszę kółkiem zaznaczyć ocenę na pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznacza ocenę bardzo niską, a 5 bardzo wysoką.

1.....2.....3.....4.....5

4. Jak ocenia Pan/i przydatność otrzymanej wiedzy w swojej pracy? Proszę kółkiem zaznaczyć ocenę na pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznacza ocenę bardzo niską, a 5 bardzo wysoką.

1.....2.....3.....4.....5

5. Jak ocenia Pan/i organizację szkolenia? Proszę kółkiem zaznaczyć ocenę na pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznacza ocenę bardzo niską a 5 bardzo wysoką.

1.....2.....3.....4.....5

Uwagi:.....

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

6. Jakie treści dla Pana/Pani są szczególnie interesujące?

.....
.....

7. Czego Panu/Pani zabrakło w omawianym temacie

.....
.....

8. Jak dowiedzieli się Państwo o szkoleniu?

.....
.....

9. Inne uwagi

.....
.....
.....

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

3. Opis wymagań do certyfikacji

W zakresie Studium Pomocy Psychotraumatologicznej będą przyznawane dwa rodzaje certyfikatów:

- a. Certyfikat Psychotraumatologa Praktyka
- b. Certyfikat Psychotraumatologa Specjalisty

Podział taki pozwala zachować porządek zgodny z ustawodawstwem polskim, praktyką niemiecką oraz statutami i kodeksami etycznymi aktywnych w Polsce Towarzystw w zakresie psychoterapii.

CERTYFIKAT PSYCHOTRAUMATOLOGA PRAKTYKA

Jest potwierdzeniem kompetencji w zakresie umiejętności profesjonalnego prowadzenia rozmowy i podejmowania interwencji wobec osoby, która doświadczyła przeżyć traumatycznych. Nie nadaje osobie nowego zawodu, jedynie poszerza jej umiejętności w zakresie poniższej tematyki. Jest przyznawany po ukończeniu szkoleń ogólnych na podstawie obecności i rekomendacji prowadzących.

Szczegółowy zakres kompetencji i wiedzy, którą potwierdza certyfikat, dotyczy tematów:

1. Podstawy psychotraumatologii – teoria i praktyka.
2. Neurofizjologiczne podstawy przetwarzania stresu i przeżyć traumatycznych.
3. Dynamika urazu psychicznego i stanu dysocjacji.
4. Diagnostyka i terapia zaburzeń pourazowych p traumy proste i złożone, klasyfikacja wg ICD-10
5. Leczenie stanów pourazowych w ramach terapii indywidualnej – Model 4-fazowy
  - ☐ faza pierwsza - nawiązanie kontaktu, przeprowadzanie wywiadu, diagnostyka zaburzeń, formułowanie planu terapii;
  - ☐ faza druga - stabilizacja i mobilizacja zasobów, stosowanie technik wyobrazeniowych i hipnoterapeutycznych;
  - ☐ faza trzecia – przepracowanie urazu poprzez jego syntezę z zastosowaniem „techniki ekranu”
  - ☐ faza czwarta – pożegnanie i budowa nowej orientacji
6. Możliwości socjalne, prawne i psychologiczne leczenia i opieki w ostrych urazach psychicznych w ramach systemu pomocy w Polsce.
7. Możliwości pomocy interwencyjnej – techniki, założenia pomocy interwencyjnej, diagnoza sytuacji, zasady współpracy zespołowej.
8. Metody psychotraumatologicznej pomocy bezpośredniej na miejscu wypadku lub katastrofy.
9. Dysocjacyjne zaburzenia osobowości jako złożone zaburzenia pourazowe- diagnostyka, fenomenologia, struktura osobowości.
10. Wprowadzenie do terapii urazów w przypadku ciężkich zaburzeń osobowości – zaburzenia stanu ego, zaburzenie borderline.
11. Przemoc seksualna i nadużycie – fenomenologia, przyczyny, dynamika ofiara-sprawca, dynamika rodzinna, podstawy strategii interwencyjnych, diagnostyka, interwencja kryzysowa.
12. Związki zespołu stresu pourazowego a zagrożenie samobójstwem, dynamika.

Certyfikat może otrzymać osoba która:

- a) Ukończyła cykl szkolenia określony ramami Studium Psychotraumatologii
- b) Pracuje na co dzień w ramach swojego zawodu z osobami po traumie.
- c) Uzyska dwie pozytywne rekomendacje od osób prowadzących szkolenia z zakresu psychotraumatologii i wskazanych przez Radę Szkoleniową Polskiego Towarzystwa Psychotraumatologii (PTP) jako osoby o uprawnieniach szkoleniowych.
- d) Złoży aplikację do PTP i uzyska pozytywną odpowiedź od Rady Szkoleniowej. Aplikację składać się będzie według wzoru, który ustali Rada Szkoleniowa PTP

Certyfikatu nie może otrzymać osoba o osobowości antyspołecznej lub/i skłonnej do nadużyć oraz

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

przejawiająca deficyty w nawiązywaniu kontaktu z drugim człowiekiem. Kryterium to powinno być weryfikowane na podstawie rekomendacji trenerów prowadzących, którzy mieli okazję poznać uczestnika w długotrwałym procesie szkolenia lub/i na wniosek kogokolwiek złożony do instytucji szkolącej po stosownym rozpatrzeniu.

CERTYFIKAT PSYCHOTRAUMATOLOGA SPECJALISTY

Jest potwierdzeniem kompetencji w zakresie umiejętności profesjonalnego prowadzenia krótko i długoterminowej psychoterapii osób po przeżyciach traumatycznych. Konwencja prowadzenia psychoterapii określana jest standardami ilości godzin i formy danej szkoły psychoterapeutycznej, w której wykształcony jest psychoterapeuta. Certyfikat psychotraumatologa specjalisty poszerza emocjonalne umiejętności terapeuty potrzebne do prowadzenia długoterminowej pracy z pacjentem po traumie, kształtuje jego postawę i potwierdza wiedzę w zakresie pracy z osobami po nadużyciach, ofiarami przestępstw, wypadków komunikacyjnych, katastrof. Jest więc specjalizacją w zakresie psychoterapii.

Może go otrzymać osoba która:

- a. Ukończyła cykl szkolenia określony ramami Studium Pomocy Psychotraumatologicznej w ilości godzin 534 i zawierający następujące etapy: Psychotraumatologia ogólna 144h, Wprowadzenie do psychoterapii psychoanalitycznej (180h) lub inne szkolenie w zakresie psychoterapii psychoanalitycznej lub psychodynamicznej, Psychotraumatologię specjalistyczną (210h).
- b. Pracuje jako i posiada dojrzałą identyfikację psychoterapeuta z rolą zawodową.
- c. Posiada ukończony pełen cykl szkolenia w zakresie wybranej przez siebie szkoły psychoterapii bądź jest w trakcie takiego szkolenia w stopniu bardzo zaawansowanym.
- d. Posiada wieloletnie doświadczenie w pracy klinicznej.
- e. Odbędzie określony przez Radę Szkoleniową Polskiego Towarzystwa Psychotraumatologii cykl superwizji indywidualnych (1 rok superwizji indywidualnej 1 raz w tygodniu lub 2 lata superwizji grupowej minimum 3 h w miesiącu w grupie do 8 osób)
- f. Złoży aplikację do Polskiego Towarzystwa Psychotraumatologii (wg wzoru ustalonego przez w/w Towarzystwo)
- g. Sporządzi pozytywnie oceniony przez Radę Szkoleniową referat dotyczący własnej pracy klinicznej z wykorzystaniem wiedzy nabytej podczas szkolenia z zakresu Psychotraumatologii specjalistycznej.

Powołanie Polskiego Towarzystwa Psychotraumatologii uzasadnia fakt, że 17 polskich specjalistów w zakresie psychotraumatologii specjalistycznej posiada kwalifikacje potwierdzone certyfikatem uznawanym w ustawodawstwie niemieckim. Powołanie instytucji dającej możliwość zrzeszania się specjalistów stało się konieczne, bowiem w chwili obecnej jest około 160 osób wykształconych, a kolejne się szkolą. Wrażliwość tematu nadużyć i przemocy nakłada na nas jako osoby wdrażające szczególnie obowiązek zadbania o system kontroli i nadawania certyfikatów w zakresie psychotraumatologii. Polska praktyka pokazuje, że najlepiej sprawdza się to w strukturze Towarzystwa, które weryfikuje każdego z kandydatów. Jednocześnie taka struktura jest demokratyczna i pozwala każdemu kandydatowi mieć określony wpływ na kształtowanie się standardów i formy wykonywanego zawodu. Pozwala stworzyć i utrzymać takie organy jak Komisja Etyczna, Rada Szkoleniowa, Komisja Kwalifikacyjna, system aplikacji dla kandydatów na psychotraumatologa praktyka i psychotraumatologa specjalistę.

4. Standard uzyskania akredytacji dla instytucji chcące powołać Studium Pomocy Psychotraumatologicznej (SPP)

Organem udzielającym akredytacji instytucji chcące powołać Studium Pomocy Psychotraumatologicznej jest Rada Szkoleniowa Polskiego Towarzystwa Psychotraumatologii (RS PTP).

Akredytację do powołania Studium Pomocy Psychotraumatologicznej może uzyskać instytucja która :

1. Wyłoni koordynatora merytorycznego wdrożenia SPP. Jego kompetencje powinny obejmować:
  - długoletnie doświadczenie kliniczne w zakresie w pracy z osobami po traumie
  - posiadanie certyfikatu jednej ze szkół psychoterapii
  - predyspozycje do budowania zespołu
  - nieposzlakowana opinia etyczna

Obowiązki koordynatora:

- organizuje grupę szkoleniową
  - przeprowadza procedurę kwalifikacji
  - współpracuje z osobą wskazaną przez Radę Szkoleniową PTP w zakresie decyzji pomocnych dla danej instytucji zmierzających do powstania SPP
2. Zatrudni w charakterze trenerów przynajmniej trenerów posiadających Certyfikat Psychotraumatologa Specjalisty, pozytywnie zaopiniowanych do tej funkcji przez Radę Szkoleniową
  3. Zajmuje się propagowaniem wiedzy psychologicznej, psychoterapeutycznej, bądź ogólnie wiedzy o pomaganiu, zgodnie z zasadami etyki zawodów psychologa i psychoterapeuty.
  4. Daje gwarancję należytej dbałości o poziom i wymagania kształcenia oraz w zakresie unikania nadużyć w stosowaniu propagowanej wiedzy.
  5. Umożliwi ocenę i weryfikację sposobu prowadzenia zajęć dydaktycznych, uwzględni uwagi i zalecenia osób superwizujących zajęcia dydaktyczne i sposób prowadzenia szkoleń.

5. Opis umiejscowienia Studium w systemie kształcenia

Studium Pomocy Psychotraumatologicznej stanowi szkolenie uzupełniające dla wykształcenia psychologów, psychoterapeutów, pedagogów, lekarzy psychiatrów i innych specjalistów zajmujących się zawodowo pracą z osobami po przeżyciach traumatycznych.

Nauka w Studium umożliwia zaznajomienie się z wiedzą specjalistyczną dotyczącą kontaktu, pracy terapeutycznej i szeroko rozumianej pomocy osobom strauumatyzowanym w następujących stopniach zaawansowania:

1. Psychotraumatologii Ogólnej.
2. Wprowadzenia do psychoterapii psychoanalitycznej.
3. Psychotraumatologii Specjalistycznej.

6. Dokument powołania Rady Szkoleniowej i opis zadań Rady Szkoleniowej

Zasady powołania i zakres działania Rady Szkoleniowej

1. Rada Szkoleniowa (RS) powinna zostać powołana w organizacji zewnętrznej – Polskim Towarzystwie Psychotraumatologii, które zrzeszy wszystkie osoby kształcące się w zakresie psychotraumatologii i chcące do niego przynależć.
2. RS składa się z co najmniej z trzech członków PTP posiadających Certyfikat Psychotraumatologa Specjalisty
3. RS powinna zostać wybrana demokratycznie spośród osób zakładających Towarzystwo,

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

- a jednocześnie zgodnie ze standardami wykształcenia psychoterapeutów i psychotraumatologów. Warunkiem przynależności do RS jest wieloletnie doświadczenie kliniczne (minimalnie 5 lat) i minimum ukończona szkoła psychoterapii
4. Do RS mogą zostać zaproszone osoby będące członkiem Polskiego Towarzystwa Badań nad Stresem Traumatycznym lub inne osoby, których kompetencje zostały potwierdzone stosownymi dokumentami (uznanymi w RP), a które są doświadczone w zakresie pracy z osobami po przeżyciach traumatycznych. Warto podjąć starania, aby w grupie tej znalazły się osoby postrzegane jako autorytety w dziedzinie psychotraumatologii.
  5. RS opracuje procedury i dokumenty w zakresie:
    - a. Stowarzyszania się i aplikowania do towarzystwa
    - b. Aplikacji dla osób będących w trakcie szkolenia się
    - c. Zasad udzielania certyfikatów w zakresie psychoterapii osób po traumie
    - d. Nadawania statusu szkoleniowego
    - e. Udzielania akredytacji instytucjom szkolącym się na terenie całego kraju
  6. Wszystkie dokumenty będą uwzględniać założenia wypracowane w trakcie realizacji projektu innowacyjnego „Centrum Pomocy Psychotraumatologicznej w woj. Pomorskim – Innowacyjny model wspierania młodzieży strauumatyzowanej z wykorzystaniem doświadczeń niemieckich” realizowanym przez Fundację Pomorskie Centrum Psychotraumatologii w latach 2012-2014.
  7. RS zatwierdza i weryfikuje program szkoleń prowadzonych przez SPP oraz inne akredytowane przy Studium instytucje na terenie kraju.
  8. Rada nadzoruje sposób prowadzenia szkoleń i zgodność pracy szkoleniowej z Kodeksem Etycznym Studium w ośrodkach na terenie kraju
  9. Rada, jako organ zewnętrzny do SPP, przeprowadza egzaminy i weryfikuje procedury nadawania Certyfikatów Psychotraumatologa Specjalisty. Warunek ten jest zgodny z dyskusją wokół ustawy o zawodzie psychoterapeuty, gdzie postuluje się zasadę egzaminowania kandydata do certyfikatu przez osoby, które nie uczestniczyły w procesie jego szkolenia.

7. Kodeks Etyczny Studium

1. Zadaniem Studium Pomocy Psychotraumatologicznej jest popularyzowanie wiedzy psychotraumatologicznej wśród zarówno psychologów, pedagogów, psychoterapeutów, jak i osób zajmujących się zawodowo pracą z osobami doświadczającymi przeżyć o charakterze traumatycznym.
2. Zadania zarówno trenerów jak i szkolących się mają być ukierunkowane wyłącznie na niesienie pomocy osobom jej potrzebującym.
3. Osoby szkolące i uczące się w ramach Studium są zobligowane do wykorzystywania zdobywanej wiedzy zgodnie z zasadami etyki zawodowej psychologa, pedagoga, terapeuty, czy innego specjalisty.
4. Podjęcie nauki w Studium ma charakter dobrowolny
5. W szczególnych sytuacjach kandydat do szkolenia może spotkać się z odmową udziału w szkoleniu, gdy stosowną decyzję odmownie oceni Rada Szkoleniowa.
6. Wskazaniem do odmowy udziału w szkoleniu jest prawdopodobieństwo nadużyć uzyskanej wiedzy ze strony osoby szkolącej się.
7. Wszelkie kwestie sporne rozstrzyga Rada Szkoleniowa.

8. Standard i scenariusz prowadzenia wykładów otwartych

Adresaci:

Wykłady otwarte prowadzone są dla szerokiego grona specjalistów pracujących zawodowo z osobami po przeżyciach traumatycznych. Będą to więc pedagodzy, psychologzy, psychoterapeuci, socjoterapeuci, duchowieństwo, kuratorzy, pracownicy socjalni, prawnicy, lekarze, pielęgniarki, policja, straż miejska. Ponieważ wykłady mają formę otwartą, ich tematyka ogłaszana jest oficjalnie na stronie Fundacji, nie wyklucza się udziału osób potencjalnie przypadkowych, wykonujących inne zawody. Z doświadczenia Fundacji wynika, że są to zazwyczaj osoby poszukujące psychoterapii dla siebie, same mające doświadczenia traumatyczne, o których jeszcze nie czują się gotowe rozmawiać w gabinecie psychoterapeutycznym. Dlatego też przyjmujemy zasadę nie wypraszania osób przypadkowych, jednakże nie prowadzimy otwartej rekrutacji społecznej.

Cel:

Podstawowym zadaniem wykładów otwartych jest propagowanie zagadnień związanych z traumą, zainspirowanie specjalistów do zauważenia specyfiki podejścia do osób po traumie, zmotywowanie do poszerzania kompetencji w takim zakresie. Dodatkowym ważnym celem jest modelowanie otwartego mówienia o sprawach trudnych, bolesnych, zwłaszcza w sytuacji dotyczącej szerokich problemów społecznych jak np. choroba psychiczna, czy traum narodowych.

Scenariusz: Wykłady otwarte mogą przybrać dwie formy przebiegu:

1. **Pokaz filmowy z dyskusją moderowaną (max 3 h)**

Film o określonej tematyce związanej z traumą wyświetlany jest w kinie lub salach Fundacji. Po pokazie następuje dyskusja opierająca się na skojarzeniach i odczuciach widzów. Prowadzący parafrazuje, podkreśla wątki, syntetyzuje wypowiedzi.

2. **Wykład specjalisty**

Ma przebieg wykładu lub krótkiego warsztatu według autorskiego scenariusza prowadzącego. Do ich wygłoszenia zapraszamy lokalnych specjalistów zajmujących się tematyką traumy. Jego przebieg nie jest dłuższy niż 2 h.

Minimalne warunki do realizacji pokazu i wykładu – liczebność grupy min, 6 osób max 300, wielkość sali dostosowana do liczebności. Do wykładu potrzebna jest tablica flipchart, oraz rzutnik z ekranem i laptopem. Do pokazu filmowego należy dokonać opłaty w Zaiks oraz u dystrybutora filmu. Dwa ostatnie warunki mogą być pominięte w przypadku podpisania umowy z kinem, które tych warunków dopełni.

9. Standard i scenariusz prowadzenia Konferencji

Adresaci:

Konferencje prowadzone są minimum raz w roku dla szerokiego grona specjalistów pracujących zawodowo z osobami po przeżyciach traumatycznych. Będą to więc pedagodzy, psychologzy, psychoterapeuci, socjoterapeuci, duchowieństwo, kuratorzy, pracownicy socjalni, prawnicy, lekarze, pielęgniarki, policja, straż miejska i inne osoby zajmujące się pomaganiem.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Cel:

Podstawowym celem Konferencji jest budowanie i skupianie środowiska specjalistów zajmujących się tematyką traumy i wrażliwych na pomaganie osobom po przeżyciach traumatycznych.

Drugim celem jest propagowanie zagadnień związanych z traumą, zainspirowanie specjalistów do zauważenia specyfiki podejścia do osób po traumie, zmotywowanie do poszerzania kompetencji w takim zakresie.

Cel trzeci – promocja dobrych praktyk w zakresie pracy z osobami po traumie

Wykładowcy:

Do wykładów zapraszani są specjaliści wojewódzcy, krajowi i zagraniczni, których dorobek kliniczny i naukowy jest inspirujący w obszarze dobrych praktyk pomocy osobom po traumie, w tym pomocy dla młodzieży i młodych dorosłych, którzy mają problem z wejściem na rynek pracy.

Scenariusz:

Konferencja może być jedno lub dwudniowa.

Jednodniowa złożona jest z 4 do 6 wykładów wygłaszanych w blokach trzy-dwu wykładów pod rząd. Na koniec Konferencji lub po danym bloku wykładów następuje dyskusja z udziałem słuchaczy. Dyskusja prowadzona jest przez wyznaczonego moderatora dyskusji. Każdorazowo całość Konferencji prowadzona jest przez moderatora Konferencji, który zapowiada i przedstawia wykładowców, prezentuje cele, promuje założenia programowe.

Konferencja dwudniowa. Pierwszy dzień przebiega jak wyżej. Drugi dzień może mieć dwutorowy przebieg.

Scenariusz pierwszy: warsztaty w małych grupach – 20-30 osobowych prowadzone przez jednego-dwóch specjalistów

Scenariusz drugi: Pokaz filmowy z dyskusją panelową prowadzoną przez moderatora, a następnie z włączeniem słuchaczy. Może być poprzedzony lub zakończony dodatkowym wykładem o pasującej tematyce.

Rekrutacja uczestników:

Odbywa się drogą mailową poprzez bazę mailową instytucji, która zajmuje się organizacją Konferencji. Ogłoszenie umieszczane jest na stronie internetowej instytucji. Promocja może też odbywać się poprzez media.

Techniczne warunki potrzebne do realizacji konferencji:

Sala Konferencyjna wyposażona w minimum dwa mikrofony, sprzęt nagłaśniający, klimatyzację, rzutnik, ekran i laptop.

10. Standard pracy trenera na każdym etapie szkoleń

Standard pracy trenera Studium Pomocy Psychotraumatologicznej

1. Zajęcia szkoleniowe prowadzone w Fundacji służą propagowaniu idei psychotraumatologii w zakresie pracy z osobami po traumie. Są przeznaczone dla różnych grup zawodowych pracujących w obszarze szeroko rozumianego pomagania. Ich celem jest wykształcenie postawy i umiejętności pomocnych w kontakcie z osobami po przeżyciach traumatycznych.
2. Trenerami są osoby wykształcone w zakresie psychotraumatologii specjalistycznej, posiadające bogatą praktykę zawodową (minimum 5 lat intensywnej pracy klinicznej w instytucji) i posiadające również zaawansowane wykształcenie w zakresie jednej ze szkół psychoterapeutycznych (spełniające większość

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

wymagań umożliwiających stanie do certyfikat psychoterapeuty w ramach danej szkoły), zgodnie z ustawodawstwem Polskim oraz UE.

3. Trenerzy pracujący z grupami posiadają również wykształcenie i doświadczenie w zakresie pracy z grupą i superwizują swoją pracę u doświadczonego superwizora, zgodnie z ogólnie obowiązującymi wymogami.
4. Organem weryfikującym kompetencje trenerów jest Rada Szkoleniowa Polskiego Towarzystwa Psychotraumatologii, która nadaje tytuł psychotraumatologa specjalisty w zakresie szkoleń.
5. Trener jest zobowiązany do jasnego informowania o celu i metodach pracy.
6. Trener stwarza warunki, w których każdy uczestnik decyduje o poziomie zaangażowania się w zajęcia. Prowadzący unika wszelkich form wywierania presji i szanuje wolność wyboru uczestników.
7. Wszelkie informacje ujawniane przez uczestników podczas zajęć są chronione przez prowadzących, zwłaszcza dane dotyczące pacjentów (za wyjątkiem konsultacji z superwizorem, na co uczestnicy szkolenia wyrażają zgodę i o czym są informowani Konsultacje z superwizorem objętą są zasadą chronienia anonimowości uczestników).
8. Trener wyraża zgodę na wypełnienie ankiety ewaluacyjnej przez uczestników zajęć według wzoru ustalonego przez Fundację oraz korzysta aktywnie z informacji od osób szkolących się jako inspiracji do zmian w stylu prowadzenia i programu.
9. Trenerzy Studium Pomocy Psychotraumatologicznej stanowią Zespół Trenerski, który kształtuje model szkoleń poprzez systematyczne spotkania dyskusyjne. Efekty ich pracy spisywane są w formie pisemnych rekomendacji. W przyszłości zostaną przekazane Radzie Szkoleniowej Polskiego Towarzystwa Psychotraumatologii.
10. Przynależność do Zespołu Trenerskiego jest określana statusem trenera – członek lub wprowadzany
11. Członkiem jest osoba przynależna do grupy trenerskiej. Skład Zespołu Trenerskiego ustalany jest przez Zarząd Fundacji Pomorskie Centrum Psychotraumatologii
12. Wprowadzany to osoba, która prowadzi jako kotrener grupę z zakresu psychotraumatologii ogólnej wraz z doświadczonym trenerem o statusie członka. Wprowadzany wskazywany jest przez członków Zespołu Trenerskiego a następnie akceptowany przez Zarząd Fundacji Pomorskie Centrum Psychotraumatologii.
13. Do momentu powstania Rady Szkoleniowej PTP Zespół Trenerski pełni obowiązki jej członków i jest przynależny strukturalnie Fundacji Pomorskie Centrum Psychotraumatologii. W dniu powstania Rady Szkoleniowej przekazuje jej obowiązki określone dokumentem powołującym Radę Szkoleniową oraz opisującym zakres zadań tejże rady.
14. Każdy trener podpisuje indywidualne zobowiązanie trenera o następującej treści:

Deklaracja odpowiedzialności trenera

Zobowiązuję się do szczególnego przestrzegania, w ramach mojej pracy trenerskiej, praw i dobra osób, z którymi pracuję. W pracy trenerskiej realizować będę następujące zasady:

1. Swoje kompetencje i umiejętności określam zgodnie ze stanem faktycznym.
2. Zawierając kontrakt z klientem i z grupą, jasno i trafnie określam cele i metody pracy.
3. Nie podejmuję się zadań wykraczających poza moje aktualne kompetencje i możliwości organizacyjne.
4. Wykluczam podejmowanie pracy trenerskiej w stanie silnego stresu, a także pod wpływem środków zmieniających świadomość.
5. Wyrażam gotowość poddawania prowadzonych przeze mnie zajęć superwizji.

.....
Data

.....
podpis trenera

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.